

Δέν τὸ ψηφῶ, ἀν̄ μαραίνουμαι,
Οὐδὲ τὸ συλλογιοῦμαι·
Ἄνθιζω 'ς τὸ παιδάκι μου,
Σ' ἐκεῖνο ἀναγεννοῦμαι!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Η ΛΗΔΑ

(Θεῖκός "Ερως").

Α'

Φωτολουσμένη, καθαρὴ ὄλόχαρη ἡ αὐγοῦλα, μέσα σὲ χίλια χρώματα γλυκὰ καὶ μαγευμένα, ὅπου ἡ φύση μοναχὰ μπορεῖ νὰ ζωγραφίσῃ, προσβάλλει ἀπὸ τὸ βουνὸ σ' ὄλόχρυσο ἀμάξι· καὶ τὸ βουνὸ φαντάζεται σὰν κεφαλὴ ἀγίου στεφανωμένη γύρω τῆς τ' ἀκτινωτὸ στεφάνης. Τὸ ἀγεράκι ξύπνησε χαρούμενο, δροσάτο καὶ ἀπαλὸ σὰν πέταγμα τῆς πεταλούδας, τρέχει νὰ παιᾶῃ σ' τὰ μαλλάκια τῆς καὶ νὰ τὴν χαιρετίσῃ. Σ' τοῦ βάτου τὰ πυκνὰ πλαδιὰ ὅνδρος ζευγαρωμένα τ' ἀηδόνια, γλυκοκελαδοῦν τραχύδια τῆς ἀγάπης· καὶ τὰ λουλούδια μὲ δροσιάς διαμάντια στολισμένα, ἀνοίγουνε σιγὰ σιγὰ τὸ μυρωμένο στόμα καὶ ἀμέτρητες μοσχοβολίες σ' τὴν διάβα τῆς σκορπίουν.

Η Λήδα ἔμα ἀνοίξε τὰ γαλανά τῆς μάτια—δύο κομμάτια οὐρανοῦ δροσόλουστα κλεισμένα σὲ κοῖτες ἀμυγδαλωτὲς—καὶ εἶδε τέτοια Αὔγοῦλα καὶ εἶδε κάτω νὰ κυλᾷ τὰ κρύσταλλα νερά του, γιγαντιαῖς ἔρπετὸ δ ποταμὸς Εύρωτας, νερὰ ποὺ ἐφωσφρίζαν καὶ λάμπαν σὰν καθρέφτης, κατέβηκε γοργὰ γοργὰ σ' τ' ἀφράτο του τὸ κῦμα νὰ λύσῃ τὸ κορμάκι τῆς τὸ ἀγγελοκαμώμενο.

Β'

Σ' τὴν ὅχθη, ποὺ ἡ καλαμίες τὴν κλείνουν φουντωμένες καὶ ἀπλώνεται χαλὶ χρυσὸ καὶ μαλακὸ ἡ ἔμμορφος, χωρίζοντας τὴν καλαμιὰ προσβάλλει ἀπὸ μέσα, σὰν ἥλιος ἀπὸ σύννεφα, ὄλόγυμνη ἡ Λήδα. Μὲ τῶνα χέρι σκέπασε τῆς ἐντροπῆς τὰ μέρη καὶ μὲ τὸ ἄλλο τῆς κρατεῖ τὰ πλούσιά τῆς στήθη ποὺ τρέμουν φουσκωμένα σ' τὸ κάθε τῆς τὸ κίνημα καὶ κύματα τῆς ἥδονῆς σοῦ φάνηνται πῶς εἶνε. Τὰ ζεπλεγμένα τῆς μαλλιὰ μαρυίζουνε σὰν νύχτα χειμῶνα κατασκότειν χωρὶς ἀστέρι ἔνα, καὶ ὅνδρος φορὲς λευκότερο σοῦ δείχνουν τὸ κορμί τῆς. Τὴν Ἀφροδίτη νόμιζες πῶς βλέπεις σὰν γεννήθη ἀπ' τῶν κυμάτων τὸν ἀφρὸ εἰς τὸ νησὶ τῆς Πάρου.

Η Λήδα σκύφτει σ' τὰ νερὰ καὶ ἀχόρτηγη κυττάζει τὴν τόση τῆς τὴν ἐμμορφὰ ποὺ μέσα καθρέφτιζουν· χαμόγελο περήφραν τὰ χεῖλη τῆς χωρίζει καὶ ἀφίνει νὰ προσβάλλουν ὅνδροις μαργαριτάρια. Τέλος βουτᾶ σ' τὸν ποταμὸ μὲ γέλοια, μὲ παιχνίδια... Ἀνατριχιάσει τὰ νερά· τὸ κῦμα φουσκωμένο τὴν ἀγκαλιάζει ἔρωτικὸ καὶ γιὰ φι-

λήματά του σ' τὰ ἀπαλὰ τὰ στήθη τῆς ἀφίνει τὸν ἀφρό του. Καὶ τοῦ διαβάτη ἀμφιβόλο τὸ μάτι, σαστισμένο νὰ ζεχωρίσῃ δὲν μπορεῖ σ' τ' ἀγκαλιασμα ἐκεῖνο ποιὸς νάνε τάχα ὁ ἀφρός καὶ ποιὸ νὰ εἴν' τὸ στήθος.

Γ'

Ο Δίας, ὅλων τῶν θεῶν καὶ κόσμων κυβερνήτης, ἐκάθητο σὲ μοναχὴ ἀκροῦλα τοῦ Όλυμπου, στεφανωτὴ ἀπὸ σύννεφο παρόμοιο μὲ βαριπάκι, καὶ ἀφηρημένος ἔβλεπε τὴν οὔτιση τὴν ὥραία, ποῦ κάτωθε του ἀπλώνετο σὰν νύφη στολισμένη. Ἀκοίμητοί του φύλακες σιμά του παραστέκουν περήφρανος σταυραετός σ' τὸ ἔνα τὸ πλευρό του καὶ σ' τ' ἄλλο φίδι φλογερό, γοργὸ ἀστροπελέκι.

Ξέφρων ἡ ματιά του ἔπεσε σ' τὰ μέρη τοῦ Εύρωτα, τὴν στιγμὴ ποὺ ντροπαλὴ ἀπὸ τὰ καλάμια μέσα ὄλόγυμνη ἐπρόβαλε ἡ ἐμμορφὴ ἡ Λήδα. Τὸ βλέμμα του καρφώθηκε ἀκίνητο ἐπάνω σ' τὸ πλάσμα ἐκεῖνο τὸ χυτὸ σὰν νάταν πετρωμένο καὶ ἀνατριχίλα μυστικὴ τοῦ ἔτρεξε τὸ σῶμα. Τὰ μάτια του γυαλίσανε σὰν τὰ νερά τῆς λίμνης σ' τοῦ ἥλιου τὴν ἀναλαμπὴν καὶ ἀστραπὲς σκορπάνε. Τὸ αἷμά του πλημμύρωσε καὶ οἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ του ἐφουσκασαν καὶ φαίνουνται θηλιές ποὺ θὰ τὸν πνίξουν· καὶ γιὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοή τεντονεὶ τὰ ρουθύνια σὰν τὸ ἀράπικο ἄλσος ποὺ ἀγρίμι τοῦ μυρίση. Νοιώθει ἀγάπη σ' τὴν καρδιὰ τὴν θεϊκὴ καὶ θέλει νὰ τὴν χορτάσῃ σ' τὴν λευκὴ τῆς Λήδας ἀγκαλιά. Καὶ γιὰ νὰ φύγῃ τὴν ματιά τῆς "Ηρας τῆς ζηλιάρας σὲ κύκνο ώραϊο, ζηλευτὸ εὐθὺς μετεμορφώθη. Καὶ δὲ τρελὸς "Ἐρως, παχουλός, σγουρόμαλλος ἀγγελοῦδο μὲ τόξο καὶ μὲ τὴν χρυσὴν φαρέτρα του σ' τὸν ὄμο, τὸ Δία ἔτσι βλέποντας περήφρανα γελάει.

Δ'

"Ω μαγευμένη ἐποχὴ ποὺ καὶ οἱ θεοὶ σου ἀκόμα λατρεύανε τὴν ἐμμορφὰ, καὶ τὴν ἐπροσκυνοῦσαν! Καὶ οἱ θεοὶ ἔνὸς λαοῦ δὲν εἶνε παρὰ καθρέφτης ὅπου τὸ βίο τοῦ λαοῦ ἐκείνου καθρεφτίζει. "Ω ζηλευμένη ἐποχὴ, οἱ ἀνθρώποι σου τότε, εἴτε σοφοί, εἴτε ἀσοφοί, νέοι καὶ γέροι ὅλοι τὸν νοῦ τους δὲν βασάνιζαν μὲ πλούτην ἡ ψευτοδόξεις· στεφανωμένοι μὲ κισσοῦ φιλόγλωροι στεφάνη δὲν νόμιζαν γιὰ τὴν ζωὴν σκοπός της πῶς εἶν' ἄλλος—παρὰ μονάχη ἀπόλαυσις καὶ ἥδονὴ καὶ "Ἐρως. "Ἄχ, ὅποιος τότε ἔζησε χίλιες ζωές ἐχάρη.

Ε'

Η Λήδα κεῖ ποὺ ἔπαιζε μὲ τὰ νερὰ τ' ἀφράτα ἀκούει σιμά τῆς στεναγμοῦ γλυκόφωνο τραχύδι, ποὺ τὰ αὐτιά τῆς μάχευε ἀγγελικὴ ἀρμονία. Γυρίζει τὸ κεφάλι τῆς καὶ βλέπει ἔναν κύκνο καμψωμένο, τορνευτό, κατάλευκο σὰν χιονί ποὺ κολυμπῶντας ζύγωνε. Σὰν κύτταξε τὰ μάτια του δοκίμασε ἐκεῖνο ποὺ δοκιμάζει

τὸ πουλὶ σὰν τὸ κυττάζει φίδι. Λίγο σὲ λίγο ὁ οὐρανὸς στενεύεται, θαμπόνει καὶ τὴν κατέλαβε γλυκειά καὶ λιγωμένη νάρκη, σὰν νάχε ἀποκομηθῆ μέσα σὲ χίλια ἄνθη μὲ τὴν βαρειά τους μυρωδιά μαζὴ μ' αὐτὴ κλεισμένα. Καὶ ὅταν τὸ στόμα του ἀγγίζει σ' τὰ χείλη τὰ δικά της τόση αἰσθάνθηκε ἥδονὴ ἀγνώριστη καὶ τόση ἐπιθυμία ἀσθεστη, ἀνίκητη, μεγάλη, ποὺ ἀφέθηκε παράλυτη, μὲ στεναγμούς κομμένους, μ' ἀνήσυχη ἀναπνοή, μὲ φουσκωμένο στήθος σ' τὴν φτερωτή του ἀγκαλιὰ ὃπου γλυκά τὴν σφίγγει. Τὸ κῦμα στρώνει δροσερὸ κρεβέττι τὰ νερά του καὶ γύρω τους σηκώνεται πελώριο σὰν τούχος γιὰ γά τους κρύψῃ, τῶν θηλητῶν τὰ μάτια μὴ τους δοῦνε.

Σ'

Τοῦ κάκου ἡ Λήδα ζαγρυπνᾷ τὸ ζηλευμένο κύκνο προσμένοντας νὰ ζαναίσῃ σ' τοῦ ποταμοῦ τὸ κῦμα. Δὲν ἐκρατοῦσε καὶ πολὺ ἔνὸς θεοῦ ἡ ἀγάπη. Δὲν ἥταν "Ἐρως τῆς καρδιᾶς ποὺ τρέφεται μ' ἴδεας καὶ ὀνείρατα φανταστικὰ καὶ πλάσμει χίλιους κόσμους εύτυχισμένους, μαγικούς μονάχη, ἀπὸ ἔνα βλέμμα, ἀπὸ ἔνα μόνο νόημα ἀληθινὸν ἡ ὅχη καὶ δικιρός περνᾷ γοργὸς χωρὶς κάνει νὰ τὸ νοιώσῃς. Ἡταν ἀγάπη οὐλική, τῆς σάρκας μαζίλον πόθος καὶ ἐσθύστηκε σ' τῆς ἥδονῆς τὴν γλυκερήν ἀγκαλιὴν σείνεται τὸ φῶς κεριοῦ σ' τὸ φύσημα τὸ ἀγέρα. Μὰ δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρός, καὶ ἡ Λήδα ἔφερε σ' τὴν γῆ πεντάμυροφο κορόσι, γέννα αλκήθεια τηεϊκὴ τὴν ζηκουστὴν Ελένη. Εἴχε σμιγμένα ἀδελφικὰ τὰ κάλλη τῆς μητέρων μὲ τοῦ πατέρα τὸ τρανὸ ἐκεῖνο μεγαλεῖο, καὶ σὰν παιδὶ τοῦ Ερωτα, γι' αὐτὸν ἥταν πλασμένη.

ΤΑΓΚΡΕΔΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ ὑγιεινότατον μέρος τῆς Ἀγγλίας.

"Ο πρόεδρος τοῦ συλλόγου τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν μεγάλην εἰρητὴν τοῦ Πεντοβίλλα ἐν Λονδίνῳ εἶπε, καὶ δικαίως, ὅτι τὸ κατάστημα τοῦτο εἶνε ὁ ὑγιεινότατος τόπος τῆς Ἀγγλίας. 'Εκ 12 χιλιάδων καταδίκων οἵτινες κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος εύρισκοντο ἐν τῷ καταστήματι, ἀπέθανον μόνον ἐννέα. "Ἄς γινῃ τόρα σύγκρισις πρὸς τὰς Ελληνικὰς φυλακάς.

Η υπκανικὴ δύναμις τοῦ καταστήματος Νιαγάρα.

Αἱ ἐργασίαι πρὸς τεχνικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ καταρράκτῃ τοῦ Νιαγάρα εύρισκομένης δυνάμεως, ἐπερατώθησαν ἥδη ὑπὸ τῆς ἑταρίας τοῦ Νιαγάρα μὲ διπάνην 20 ἐκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ διευθύνοντος μηχανικοῦ, καθηγητοῦ κ. Φόρθες, εἰσὶν ἥδη ἔτοιμοι τρεῖς μεταστοιχικοὶ διδροστρογγόλοι 5000 ἵππων δυναμεως· τὸ δέδωρο ρίπτεται ἐπὶ τῶν τροχῶν τούτων διὰ μεγίστων σωλήνων ἐκ-

